

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 610

van **BERT MAERTENS**

datum: 1 februari 2024

aan **LYDIA PEETERS**

VLAAMS MINISTER VAN MOBILITEIT EN OPENBARE WERKEN

Drones als autonoom vervoer - Proefprojecten

In het belang van een milieuvriendelijke en verkeersveilige samenleving is het autonoom vervoer door drones een belangrijke speler. Vlaanderen als innovatieve regio moet daarin het voortouw nemen.

1. Kan de minister een overzicht geven van de verschillende proefprojecten in Vlaanderen met betrekking tot de inzet van drones? Graag een opsplitsing per sector: medische sector, logistieke sector, defensie, veiligheid, landbouw, ...
2. Wat zijn de voorwaarden die daaraan gekoppeld worden?
3. Zijn er ook testprojecten met betrekking tot personenvervoer via drone? Hoe staat de minister tegenover de doelstelling van het Duitse luchtvaartbedrijf Volocopter om toeschouwers te vervoeren tijdens de Olympische Spelen van 2024 via vliegende taxidrones?
4. Wat is de rol van onze regionale luchthavens daarin (Oostende, Kortrijk-Wevelgem, Antwerpen...)?
5. Worden budgetten gereserveerd voor specifieke proefprojecten?

**Vlaams
Parlement**

ANTWOORD

op vraag nr. 610 van 1 februari 2024
van **BERT MAERTENS**

1-2. Hieronder vindt u een overzicht m.b.t. de verschillende proefprojecten waarbij drones ingezet worden binnen het beleidsdomein MOW.

Expertise Beton en Staal (EBS)

Bij EBS wordt een doctoraat begeleid aan de Odisee Hogeschool rond het gebruik van drones i.v.m. inspecties van bruggen. Als voorwaarde wordt vooropgesteld dat de inzet van drones kostenefficiënt is en voldoet aan alle veiligheidsnormen.

Algemene Technische Ondersteuning (ATO)

Vanuit ATO, of in samenwerking met ATO, werden reeds meerdere (proef)projecten met drones uitgevoerd:

(Proef)projecten in het kader van assetmanagement:

- testen en effectieve uitvoering van bruginspecties (i.s.m. AWV en De Vlaamse Waterweg);
- proefproject rond mogelijke inzet van drones voor monitoring van sluizen, kademuren en dijken;
- monitoring van de havendammen in Oostende en Zeebrugge;
- inzet van drones voor werfopvolging;
- inzet van drones voor het monitoren van getijdegevoelige overstromingsgebieden (i.s.m. De Vlaamse Waterweg).

Voorwaarde hierbij is steeds dat drones taken die nu al worden uitgevoerd veiliger of efficiënter of beter (kwaliteit), maar minstens evenwaardig of goedkoper kunnen uitvoeren.

(Proef)projecten in het kader van verkeersveiligheid:

- Na het uitvoeren van een aantal proefprojecten (AWV + ATO/Xperta) worden bij AWV drones ingeschakeld om verkeersanalyses te maken van 'complexe' kruispunten. Dergelijk project werd ook in kader van MIA¹ uitgevoerd.
- AWV + DMOW: de verkeerslichtenregeling tijdens werken aan Meulestedebrug in Gent werd bijgestuurd aan de hand van drone-opnames.

Voorwaarde hierbij is steeds dat drones taken die nu al worden uitgevoerd veiliger of efficiënter of beter (kwaliteit), maar minstens evenwaardig of goedkoper kunnen uitvoeren.

¹ [MIA - Mobiliteit Innovatief Aanpakken | Vlaanderen.be](https://mow.vlaanderen.be/mia)

(Proef)projecten in het kader van beveiligen tegen overstromingen:

- onderzoek naar mogelijkheid inzet van drones voor het meten van stroomsnelheden en turbiditeit in waterlopen (i.s.m. Waterbouwkundig Laboratorium);
- monitoring van proefproject duinvorming in o.a. Living Lab Raversijde in kader van kustbescherming (i.s.m. Waterbouwkundig Laboratorium, Maritieme Dienstverlening en Kust, Vlaams Instituut voor de Zee, UGent en KU Leuven).

Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust (MDK)

Binnen het MDK zijn er een aantal droneprojecten:

- Er loopt een voorbereidingstraject om tijdens de zomer te experimenteren met een drone boven ons Search and Rescue gebied op de Noordzee in samenwerking met andere betrokken kustwachtpartners;
- Er wordt binnenkort een pilootproject op de markt gezet voor de innovatieve en geautomatiseerde verzameling van drijvend vuil waarbij de inzet van autonome varende drones in de scope zit;
- Er zijn kleinschalige testen met varende, van op afstand bediende drones, maar geen autonome drones. Dit steeds in het kader van hydrografische peilingen;
- Bij bepaalde infrastructuurprojecten aan onze kust worden de drones gebruikt voor beeldopnames.

Bij deze projecten wordt steeds gewerkt volgens de vigerende kaders.

De Vlaamse Waterweg nv (DVW)

Bij DVW vermeldt men het volgende droneproject i.v.m. het thema 'veiligheid': proefproject m.b.t. kweldetectie in dijken i.s.m. Digitaal Vlaanderen/VITO. Het betreft innovatief onderzoek waarbij een methodiek wordt getoetst. Typisch aan innovatief onderzoek is dat de uitkomst onzeker is en er bijgevolg geen harde eisen kunnen gesteld worden naar het eindresultaat toe.

DVW beschikt over een samenwerkingsovereenkomst met Digitaal Vlaanderen. Hieronder is een werkpakket 'innovatie en doorontwikkeling' voorzien, waarbinnen ook testprojecten m.b.t. drones kunnen uitgevoerd worden. De invulling is op basis van een concrete onderzoeksvraag en de noden vanuit de werking.

Hieronder vindt u verder een overzicht van een aantal proefprojecten waarbij andere stakeholders betrokken zijn:

De **Haven Oostende** is betrokken bij een Interreg project waarbij er onder andere onderzocht wordt om samen met Skeydrone een U-space² te maken, zodat commerciële dronevluchten voor de offshore industrie op een makkelijkere manier kunnen uitgevoerd worden. Er wordt dus gekeken om een zone voor drone-vluchten juridisch af te bakenen zodat er via drones vanuit zeehaven en luchthaven Oostende materiaal kan gebracht worden naar de windmolenparken en het energie-eiland, dat nu in aanbouw is.

De **Luchthaven Oostende-Brugge** gaat samenwerken met Vives voor de inzet van drones voor de perimeterbeveiliging van de luchthaven. Ook kijk ik met bijzondere aandacht naar de ontwikkelingen op Droneport in Sint-Truiden en de rol van Brussels

² U-space is een deel van het luchtruim waarbij luchtverkeersleiding wordt aangeboden voor drones.

Airport Company daar. Er zal op korte termijn een overleg georganiseerd worden om te onderzoeken op welke manier samengewerkt kan worden.

3. Ik heb geen kennis van concrete testprojecten met betrekking tot personenvervoer via drones.

Ik geef graag mee dat op 26/9/2023 het Drone Dock naast de Luchthaven Oostende-Brugge werd geopend. Hogeschool Vives neemt de uitbating van dit nieuw innovatie- en democentrum voor drones voor zijn rekening. Op langere termijn wil men drones inschakelen voor langeafstandsvervoer van goederen en zelfs mensen. Maar daarvoor is er nog heel wat onderzoek nodig onder meer om de veiligheid te verhogen en de energieopslagtechnologie te verbeteren, deze locatie biedt hiervoor een goede uitvalsbasis.

Ik volg met veel interesse de plannen van het Duitse luchtvaartbedrijf Volocopter om toeschouwers te vervoeren tijdens de Olympische Spelen van 2024 via vliegende taxidrones. Vliegende taxidrones kunnen een mooie aanvulling vormen bij het bestaand mobiliteitsaanbod en kunnen potentieel een duurzaam alternatief vormen voor helikopters (stiller, minder emissies).

4. Momenteel wordt er op de Vlaamse regionale luchthavens reeds ingezet op drone-ontwikkeling. Zo werd in Oostende de Dronehub opgericht, die focust op het aanbieden van dronediensten én het actief voeren van drone-onderzoek.

In de visienota d.d. 23 december 2022 stelt de Vlaamse regering dat onze luchthavens in de toekomst volop zullen inzetten op een ontwikkeling als drone-luchthaven. Het is onze ambitie dat de inzet van drones een belangrijk onderdeel wordt van de activiteit op de Vlaamse regionale luchthavens. Ook toekomstige mobiliteitsopties, zoals Urbain Air Mobility, zullen een plaats hebben op de Vlaamse regionale luchthavens. De Vlaamse regionale luchthavens kunnen een belangrijke rol spelen als laboratorium voor verschillende drone-toepassingen (zoals tijdsgevoelige vrachtdiensten, controle van energie-installaties op zee en land ...)

5. Momenteel voorzie ik geen budgetten voor specifieke proefprojecten met drones op de Vlaamse regionale luchthavens.

Ik voorzie wel middelen voor de uitvoering van proefprojecten met drones die uitgevoerd worden binnen het Beleidsdomein MOW, cf. het antwoord bij vraag 1 en 2.